

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
Participation in Academic Administration of Teacher in School
under Bangkapi District Office Bangkok

วาทีณี ด้วงทับ

Vatinee Dingtup

โรงเรียนบ้านบางกะปิ

Banbangkapi School

e-mail: vatinee2517@gmail.com

Received: October, 10 2021

Revised: October, 29 2021

Accepted: November, 5 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร และ 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจประชากรได้แก่ บุคลากรครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 475 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรครูจำนวน 214 คน ที่ได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู พบว่า ครูชายกับครูหญิงมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันในด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและด้านการพัฒนาบุคลากร และครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การบริหารงานวิชาการ

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) To study participation in academic administration of teachers in school under Bangkok District Office Bangkok, and 2) To compare participation in academic administration of teachers in school under Bangkok District Office Bangkok. The research methodology was a survey research. The population consisted of 475 teachers in schools under Bangkok District Office Bangkok, The sample consisted of teachers in schools under Bangkok District Office Bangkok, totally 214 people, by using Stratified random sampling. The instrument used for data collection was a five rating scale questionnaire. The statistics used in this study were: percentage, mean, Standard Deviation and hypothesis testing using independent t-test and One-way Analysis of Variance.

The result of the research found that: 1) Participation in academic administration of teachers in school under Bangkok District Office Bangkok were at high level in overall and each aspects. 2) The results of hypothesis testing showed that male and female teachers had no different participation in academic administration both overall and each aspects. Teachers with different educational backgrounds participated in academic administration differently in learner development and human resource development. Teachers with different work experiences participated in academic administration differently both overall and each aspects at 0.05 statistical significant.

Keywords: Participation, Academic Administration

บทนำ

จากการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 การบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นการบริหารงานที่สำคัญและเป็นหัวใจต่อการปฏิรูปการศึกษาคือการบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารงานเกี่ยวกับกิจกรรมซึ่งเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายของการศึกษาวีธีการจัดการเหมือนการบริหารงานในโรงเรียนผู้บริหารต้องเป็นทั้งนักบริหารและนักวิชาการ

งานวิชาการถือเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษาเพราะจุดมุ่งหมายของการบริหารการศึกษาให้มีคุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นการจัดกิจกรรมด้านหลักสูตรการนำหลักสูตรใช้แบบเรียนงานการเรียนการสอนสื่อการเรียนการสอนงานวัดผลและประเมินผลงานห้องสมุดงานนิเทศ การศึกษางานวางแผนการศึกษาและงานประชุมวิชาการเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่

กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง จะเห็นว่าการบริหารงานวิชาการนับเป็นงานสำคัญของโรงเรียนเป็นหน้าที่หลักของโรงเรียนถือเป็นการบริหารโรงเรียน โรงเรียนจะดีไม่ดีขึ้นอยู่กับงานวิชาการของโรงเรียน ที่จะสร้างนักเรียนที่มีคุณภาพ มีความรู้ จริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการเพื่อให้การศึกษาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อมีการบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จ อุทัย บุญประเสริฐ (2538: 62) กล่าวว่างานสำคัญของโรงเรียนคืองานวิชาการ ถ้าหากโรงเรียนนั้นดำเนินงานผิดพลาดทางวิชาการนั้นแสดงว่าโรงเรียนนั้นประสบความสำเร็จล้มเหลว ในทางตรงกันข้ามโรงเรียนใดที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานวิชาการ โรงเรียนนั้นก็สมควรที่จะได้รับการยกย่อง ยอมรับว่าโรงเรียนนั้นเป็นโรงเรียนที่ดำเนินภารกิจได้ผล ซึ่งสอดคล้องกับ ปองสิน วิเศษศิริ (2546: 2) อ้างถึงใน Miller (1965 :175) ที่เน้นความสำคัญของงานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน และปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 :17) ได้กล่าวเช่นเดียวกันว่า ความสำเร็จของสถานศึกษาอยู่ที่งานวิชาการ

กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528 ที่กำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยหน้าที่สำคัญประการหนึ่งคืออำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 41 ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่ง หรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น และมาตรา 42 กำหนดว่า ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษารวมทั้งให้ข้อเสนอแนะและจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ชูชาติ พ่วงสมจิตร, 2554: 16) โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีสำนักการศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบดูแลด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิเป็นโรงเรียนในความรับผิดชอบของสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

การจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการและประสบปัญหาด้านงานวิชาการแตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละโรงเรียน จึงควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ว่าครูมีความรู้ด้านวิชาการอยู่ระดับใด และเพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีความเห็นแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาในครั้งต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

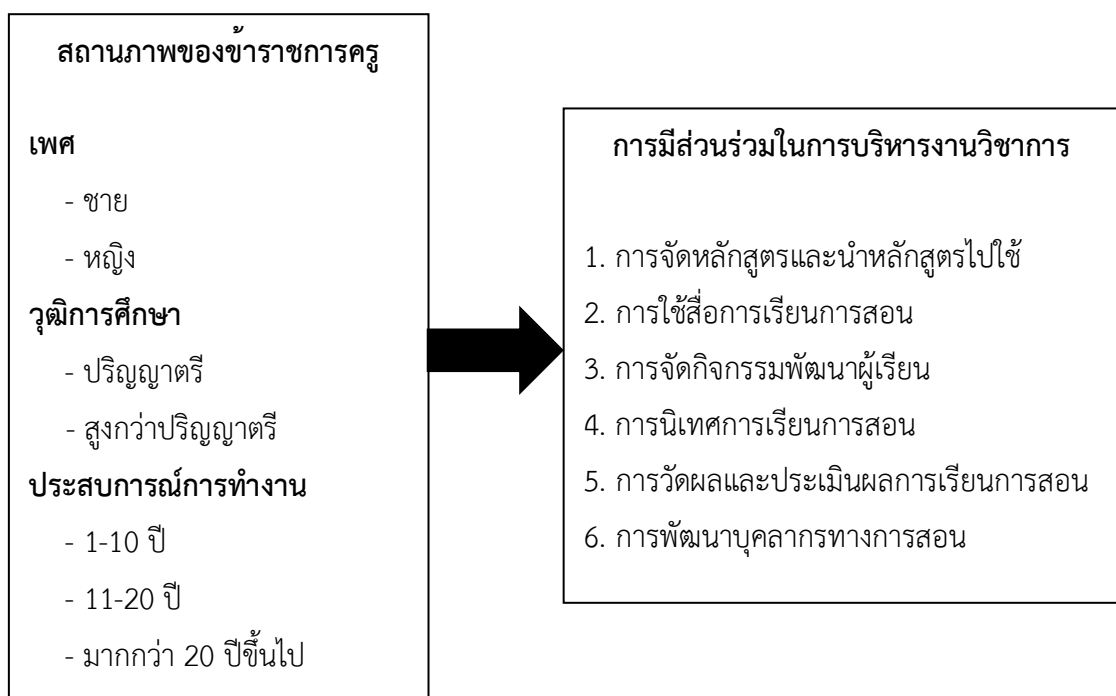
1. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีกรอบแนวคิดซึ่งผู้ศึกษาได้ยึดแนวทางการบริหารงานวิชาการของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 23) ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการนิเทศการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินการเรียนการสอนและด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน เพื่อใช้เป็นแนวทางการศึกษาดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2564 ซึ่งมีโรงเรียน 10 แห่ง ข้าราชการครู 475 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ที่สุ่มมาเป็นตัวอย่าง กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอแกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ประชากรจำนวน 475 คน ได้จำนวนตัวอย่าง 214 คน และทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งออกแบบเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ลักษณะแบบสอบถามจะเป็นมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยแยกเป็น 6 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ 2) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านการนิเทศการเรียนการสอน 5) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน และ 6) ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ตามเกณฑ์การแบ่งระดับของลิเคิร์ต (5 Points Likert's Rating Scale)

แบบสอบถามมีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อความ กับนิยามตัวแปร แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อความกับนิยามตัวแปร พบว่า แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง มากกว่า 0.5 ทุกข้อความ จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่า ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของตัวแปรเท่ากับ 0.79 แสดงว่า แบบสอบถามมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมด้วยหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจัดส่งไปยังสถานศึกษาสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร เพื่อขอเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของข้าราชการครูผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้าน และโดยรวม

3. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาแปลผลค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, p.103) ดังนี้

4. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครู จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การทดสอบแบบที (Independent t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัย

1. สถานภาพของข้าราชการครูผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 83.1 จบการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 69.0 และมีประสบการณ์การทำงาน 1 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.7

2. ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกคือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการวัดและประเมินผลการสอน และด้านการใช้สื่อในการเรียนการสอน

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

3.1 ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

3.2 ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ครูที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนแตกต่างกันในภาพรวม และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่แตกต่างกันประกอบด้วยด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากร ส่วนการมีส่วนร่วมในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.3 ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ทั้งครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนแตกต่างกันในภาพรวม และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนแตกต่างกันเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการใช้สื่อในการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาบุคลากร ส่วนเมื่อเปรียบเทียบครูที่มีประสบการณ์การทำงานกลุ่ม 1-10 ปี กับกลุ่ม 11-20 ปี และเปรียบเทียบครูที่มีประสบการณ์ทำงานกลุ่ม 11-20 ปี กับกลุ่มตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไปพบว่าไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูโรงเรียนสังกัด สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานครสามารถสรุปผล ได้ดังนี้

4.1 ข้อเสนอแนะด้านการจัดหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ที่ข้าราชการครูต้องการมากที่สุด คือ ทุกคนควรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรและการนำไปใช้ โดยมีผู้บริหารเป็นผู้นำ มีการวางแผน และเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีการประชุมวางแผนเพื่อจัดทำหลักสูตร

4.2 ข้อเสนอแนะด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ข้าราชการครูต้องการมากที่สุดคือการใช้ งบประมาณโรงเรียนในการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนร่วมกับสื่อที่ครูจัดทำขึ้นเอง และสื่อธรรมชาติทั้ง ภายในและภายนอกโรงเรียน

4.3 ข้อเสนอแนะด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ข้าราชการครูต้องการมากที่สุดคือการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมทักษะในด้านต่าง ๆ เป็นกิจกรรมของลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมในวันสำคัญ การบำเพ็ญประโยชน์ หรือกิจกรรมด้านอื่น ๆ ที่ปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ ควรเปิดโอกาสให้ทั้งครูและนักเรียน มากขึ้น ในการมีส่วนร่วม เพื่อเสนอความเห็นว่าเป็นกิจกรรมอะไร ทำอย่างไร

4.4 ข้อเสนอแนะด้านการนิเทศการเรียนการสอนที่ข้าราชการครูต้องการมากที่สุดคือ คณะครู ควรมีส่วนร่วมในการนิเทศการสอน โดยเปิดโอกาสในครูนิเทศซึ่งกันและกัน โดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย และนำผลการนิเทศแจ้งให้ผู้ถูกนิเทศรับทราบเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาตนเอง

4.5 ข้อเสนอแนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่ข้าราชการครูต้องการมากที่สุด คือควรจัดให้มีการประเมินผลตามสภาพจริง ให้ตรงกับวัตถุประสงค์การประเมินที่ตั้งไว้ จัดเก็บข้อมูล ผลสัมฤทธิ์การเรียนของเด็กนักเรียนอย่างเป็นระบบ วิธีการประเมินควรมีความหลากหลายเหมาะสมกับ วัตถุประสงค์ และนำผลการประเมินจัดทำเป็นแฟ้มสะสมงานของนักเรียน และของครู

อภิปรายผล

1. ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต บางกะปิ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์ (2557) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด และผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของงานวิจัยอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน (สุทธิรา เกษมราษฎร์, (2559; กนกรัตน์ ทำจะดี , 2560) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะตั้งแต่ยุคปฏิรูป การศึกษาเป็นต้นมาสถานศึกษาต่างให้ความสำคัญกับงานวิชาการมากขึ้น เพราะงานวิชาการเป็นภารกิจ สำคัญของโรงเรียนซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย และเป็นไปตามแนวคิดของ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, p.15) ที่กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารไม่สามารถกระทำได้โดยลำพัง ต้องอาศัยความร่วมมือจากครูผู้สอนด้วย เพราะครูผู้สอนคือ ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนจึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการให้มากที่สุด

2. ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิรา เกษมราษฎร์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนโรงเรียนบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และพบว่าครูที่มีเพศแตกต่างกันการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากในยุคปัจจุบัน เพศไม่ได้เป็นปัญหาหรืออุปสรรคในงานวิชาการ เพราะงานวิชาการใช้สติปัญญาความรู้ความเข้าใจความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นส่วนใหญ่ ปัจจุบันครูเพศชายและเพศหญิงได้รับการศึกษาอบรมสม่ำเสมอ จึงมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้บริหารได้มากขึ้นซึ่งมักจะเห็นเพศชายและเพศหญิงเข้ามามีส่วนร่วมในงานวิชาการอยู่เสมอ ๆ

3. ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้านเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มานิตา สุทธิหา (2556) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติราชการในบทบาทของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนเรียนทุก ๆ โรงเรียน กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบเหมือนกัน นอกจากนั้นครูทุกคนยังปฏิบัติงานอยู่ภายใต้ระเบียบกฎหมาย นโยบาย แนวปฏิบัติเดียวกัน ทำให้ครูมีความรอบรู้ และความต้องการพัฒนาตนเองทำนองเดียวกัน ซึ่งส่งผลให้มีการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน สังคมปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน ดังนั้น การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูในโรงเรียนดำเนินไปในรูปแบบของการแบ่งปันประสบการณ์ในการทำงานไม่ให้เหลื่อมล้ำกัน และการพัฒนาโรงเรียนต้องยึดระเบียบการปฏิบัติงานเดียวกัน ดังนั้นการมีส่วนร่วมระหว่างครูจึงยึดแนวปฏิบัติใกล้เคียงกันจึงทำให้ระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันถึงแม้จะมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

4. ผลการวิจัย พบว่า ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานครที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนแตกต่างกันในภาพรวม และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน แตกต่างกันเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์ (2557) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูที่มีประสบการณ์มากได้ปฏิบัติงานมานาน จึงได้ทราบปัญหาและเห็นการเปลี่ยนแปลงตลอดจนแนวทาง หรือวิธีการแก้ไขต่าง ๆ มาบ้างแล้ว ซึ่งเมื่อใดที่เกิดปัญหาซ้ำ ๆ กัน หรือเหตุการณ์ในทำนองเดียวกันเกิดขึ้น ก็สามารถมีส่วนร่วมปฏิบัติงานได้ทันที ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยทำให้ยังไม่ค่อยแน่ใจหรือขาดความมั่นใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานนั้น ๆ อาจต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจ หรือมีโอกาสนหา

ความรู้เพิ่มเติม จึงมีความเข้าใจและมีแนวทางปฏิบัติมากขึ้นจนสามารถตัดสินใจเข้าไปมีส่วนร่วมได้อย่างมั่นใจ เมื่อมีเหตุการณ์หรือมีปัญหาให้เกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งควรกระตุ้นให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย ทั้งเพศหญิง เพศชาย และทุกระดับการศึกษา เข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของครู เพราะจะทำให้การบริหารโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะใน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการวัดและประเมินผลการสอน และด้านการจัดหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ระหว่างการเรียนการสอนโดยการนิเทศภายใน เพื่อส่งเสริมให้การดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมของครูกับความสำเร็จของการบริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

2.2 ควรศึกษาสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

2.3 ควรศึกษาเชิงลึกถึงความต้องการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ตามรายงานการวิจัยฉบับนี้

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

กนกรัตน์ ทำจะดี. (2560). การศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของครูในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2.

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม.

ธีระ รุญเจริญ. (2544). การบริหารเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- ไกรสร สุ่มหล้า, สักวาฬ เพ็ญยุระ, เกียรติพงษ์ มีเพียร และวิเชียร รุ้ยินยง. (2561). **แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2**. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, 5(1): (มกราคม-มิถุนายน), 195-206.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพฯ.
- มานิตา สุทธิหา. (2556). **การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1**. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์. (2557). **การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2541). **แนวทางและแนวปฏิบัติในการดำเนินการวัดผล**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ท.
- สถิต ทรายทอง. (2552). **การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเทศบาลบ้านศรีตะกั่วป่า**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- สำนักงานการศึกษาเขตบางกะปิ. (2564). **สารสนเทศทางการศึกษา ประจำปี 2564**. เข้าถึงข้อมูลจาก <http://www.bangkok.go.th/upload/user/00000116/0-system/school-result/16-Bang%20Kapi.php>
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2538). **หลักและแนวทางในการจัดการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- Brophy, George Michael. (2006). A Study of The Process Used by Academic Affairs Administrators at Participating Institutions of Higher Education to Select Instructional Technology Tools for Faculty Use Instruction in Undergraduate Classes. **Dissertation Abstract International**. 171.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**, 607-610.
- Letteri, R. (1990). A critical theory of participatory management systems. **Dissertation Abstracts International**, 51(12), 4292-A.
- Likert, R. (1967). **The human organization: Its management and value**. New York: McGraw-Hill.